Ayn Rand’s objectivisme

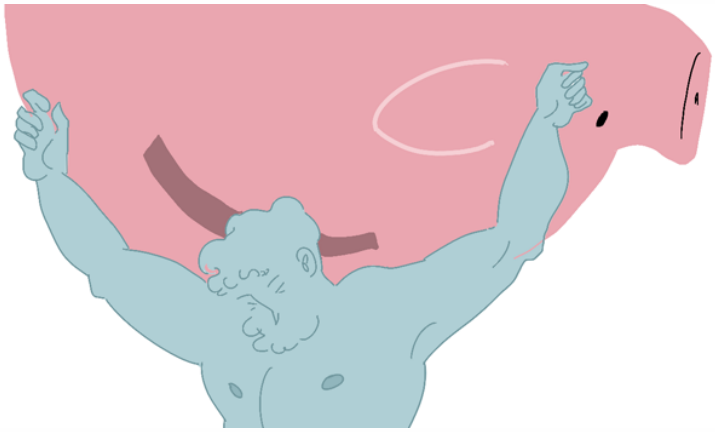

Ayn Rand wil ruimte voor ‘de atlassen die de wereld dragen’ en alles is geoorloofd om deze ruimte te verkrijgen, omdat alleen zij de vooruitgang brengen. In haar dystopische Atlas Shrugged dat in Amerika het meest verkochte werk na de Bijbel is, kan zelfs een grote ondergang nodig zijn om deze betere wereld te bewerkstelligen. Tijd voor een kennismaking.

Rand wil in haar theorie ruimte voor ‘de atlassen die de wereld dragen’ en alles is geoorloofd om deze ruimte te verkrijgen omdat alleen zij de vooruitgang brengen. Empathie is slecht en in haar dystopische *Atlas Shrugged* kan zelfs de grote ondergang nodig zijn om deze betere wereld te bewerkstelligen. Hans Achterhuis schrijft hoe lang, ook bij hemzelf, dit onderbelicht bleef als een gevaarlijke ideologie, en waarom het nodig is om er kritisch naar te kijken.

In deze cursus aandacht voor de volgende onderwerpen:
- Hoe zit de theorie van Rand in elkaar?
- Wat zijn de uitgangspunten van haar theorie en op welke problemen dacht zij dat het een antwoord kon zijn?
- Wanneer werd het deel van een nieuwe politieke beweging?
- In hoeverre kan deze theorie een utopie worden die in het rijtje fascisme en communisme thuishoort?
- Waar en waarom worden deze denkbeelden, ondanks de nadelen, als utopie gepropageerd?

Rand beschrijft in haar dystopische roman dat de wereld ten onder gaat aan empathie en sociale structuren. In haar ogen moeten de geniale atlassen de vrije ruimte krijgen niet gehinderd door empathie, wetgeving en andere morele of wettelijke grenzen. Het is verbazingwekkend dat Europa zo lang niet heeft gezien dat na het fascisme en het communisme ook het kapitalisme varianten kent die oproepen tot een grote beweging waarbij desnoods eerst alles stuk moet aleer er een betere toekomst kan worden gebouwd. Omdat het een roman betreft en pas in tweede instantie een filosofie, lijkt het

wellicht onschuldig. Maar dan moeten we inzien dat Greenspan en Thatcher haar theorieën aanhangen en we nu, zonder dat zij genoemd wordt, delen van haar werk kunnen terugzien bij Trump en Musk. Tijd om kennis te nemen van deze theorie en de gevaarlijke utopische kanten ervan.

Afbeelding: Dagmarillustrations.

Cursusnummer	26ZN-1G02
Docent	*Petra Bolhuis* **Petra Bolhuis** studeerde filosofie aan de RUG. Zij is al vele jaren als docent bij HOVO Noord-Nederland werkzaam. De mens en het menselijk gedrag in de samenleving staan centraal in de cursussen van Petra Bolhuis
Vakgebied	Filosofie
Seizoen	2026 zomer/najaar
Dag	Woensdag
Inschrijven voor	wo 16 sep. 2026
Tijd	13.00 - 15.15
Cursusdata	23-sep., 30-sep., 07-okt., 21-okt., 28-okt., 04-nov., 11-nov., 18-nov., 25-nov., 02-dec., 09-dec.
Prijs	€ 285,-
Aantal colleges	10
Werkvorm	Hoorcollege met ruimte voor vragen en discussie

Cursusmateriaal	Powerpoints en bonusmateriaal worden (voorafgaand aan het college) beschikbaar gesteld op de website van de docent: https://www.maieutiek.nl/aanbod/cursusmateriaal/ **Verplichte literatuur:** Hans Achterhuis, *De Utopie van de vrije markt* (Lemniscaat 2010), ISBN 9789047702573, 319 pagina's. **Aanbevolen literatuur:** Ayn Rand, *De kracht van Atlantis* (Uitg Luitingh-Sijthoff), ISBN 978902103395202 juni 2022, 1300 pagina's - De dystopische roman is geen lesstof, maar om een beeld te krijgen van Ayn Rands utopie.
Opmerkingen	Deze cursus wordt in hybride vorm aangeboden en kan (op hetzelfde tijdstip) ook online worden gevolgd.